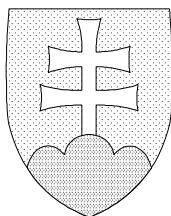

PROTIMONOPOLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ROZHODNUTIE

Číslo : 2002/DZ/2/1/243

Bratislava 18.11.2002

Protimonopolný úrad Slovenskej republiky, odbor zneužívania dominantného postavenia, ako úrad príslušný podľa zákona č. 136/2001 Z.z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 465/2002 Z.z. o skupinových výnimkách zo zákazu dohôd obmedzujúcich hospodársku súťaž a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v správnom konaní začatom na podnet zdravotníckeho zariadenia Nemocnica s poliklinikou Svätého Lukáša Galanta so sídlom ul. Hodská č. 373/38, 924 22 Galanta, vo veci zneužitia dominantného postavenia podnikateľom GALANTATERM spol. s r. o. so sídlom Vodárenská ul. č. 1608/1, 924 01 Galanta

rozhodol

na základe ustanovenia § 22 ods. 1 písm. c) v spojení s § 8 zákona č. 136/2001 Z.z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 465/2002 Z.z. o skupinových výnimkách zo zákazu dohôd obmedzujúcich hospodársku súťaž a o zmene a doplnení niektorých zákonov tak, že konanie podnikateľa GALANTATERM

spol. s r.o. so sídlom Vodárenská ul. č. 1608/1, 924 01 Galanta spočívajúce v dočasnom prerušení dodávky pary a tepla pre administratívnu budovu Nemocnice s poliklinikou Svätého Lukáša Galanta so sídlom ul. Hodská č. 373/38, 924 22 Galanta nemá povahu zneužitia dominantného postavenia na relevantnom trhu dodávok pary a tepla podľa § 8 ods. 2 písm. b) zákona č. 136/2001 Z.z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 465/2002 Z.z. o skupinových výnimkách zo zákazu dohôd obmedzujúcich hospodársku súťaž a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Odôvodnenie :

Dňa 16.07.2002 bol Protimonopolnému úradu Slovenskej republiky, odboru zneužívania dominantného postavenia (ďalej len „úrad“) doručený podnet zdravotníckeho zariadenia Nemocnica s poliklinikou Svätého Lukáša Galanta, so sídlom ul. Hodská č. 373/38, 924 22 Galanta, (ďalej len „NsP Galanta“) vo veci „Návrhu na vydanie rozhodnutia, v ktorom by úrad zakázal obchodnej spoločnosti Galantaterm, s.r.o. Galanta zneužívanie dominantného postavenia na relevantnom trhu“. Podaním NsP Galanta bolo na úrade zahájené správne konanie voči podnikateľovi GALANTATERM spol. s r. o. so sídlom Vodárenská ul. č. 1608/1, 924 01 Galanta (ďalej len „Galantatetrm spol. s r.o.“), ktorý podľa názoru navrhovateľa tým, že sa vyhráža pozastavením dodávky energie k čomu pristúpil v jarných mesiacoch, kedy zastavil dodávku tepla pre NsP Galanta a tiež v júni 2002, kedy prerušil dodávku pary, čím ohrozil prevádzku NsP Galanta a následne poskytovanie zdravotnej starostlivosti pacientom a zároveň zneužil svoje dominantné postavenie v zmysle zákona č. 136/2001 Z.z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 465/2002 Z.z. o skupinových výnimkách zo zákazu dohôd obmedzujúcich hospodársku súťaž a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“). Listami zo dňa 22.07.2002 oznámil úrad podnikateľovi Galantaterm spol. s r.o. ako účastníkovi správneho konania a NsP Galanta ako navrhovateľovi, začatie správneho konania vo veci zneužitia dominantného postavenia podľa § 8 ods. 2 písm. b) zákona.

NsP Galanta bola zriadená zriaďovacou listinou zo dňa 14.6.1991 č.1970/1991-A/II-1 v znení neskorších zmien, ako štátna príspevková organizácia. Predmetom činnosti je poskytovanie ambulantnej a ústavnej liečebno-preventívnej starostlivosti, lekárskej starostlivosti v nemocničnej lekární pre pracoviská NsP na základe povolenia vydaného podľa osobitných predpisov, dopravnej zdravotnej služby a záchranej zdravotnej služby.

Podnikateľ Galantaterm spol. s r.o. je zapísaný v Obchodnom registri Okresného súdu Trnava, Oddiel: Sro, Vložka číslo: 1412/T. Hlavným predmetom činnosti je komplexné využívanie geotermálnej vody na energetické, rekreačné a poľnohospodárske účely a výroba a distribúcia tepla a teplej úžitkovej vody.

Podľa § 3 ods. 2 zákona podnikateľom na účely tohoto zákona je podnikateľ podľa osobitného predpisu, ďalej fyzická osoba a právnická osoba a ich združenia, ak ide o ich činnosti a konania, ktoré súvisia alebo môžu súvisieť so súťažou bez ohľadu na to, či tieto činnosti a konania sú alebo nie sú zamerané na dosahovanie zisku.

Vzhľadom na uvedené sú NsP Galanta a spoločnosť Galantaterm spol. s r.o. podnikateľmi podľa § 3 ods. 2 zákona a teda je daná pôsobnosť zákona v zmysle § 2 ods. 1 zákona.

Podľa § 25 ods. 3 zákona sú navrhovateľ NsP Galanta a podnikateľ Galantaterm spol. s r.o., ako podnikateľ o ktorého právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach ustanovených týmto zákonom sa má rozhodnúť, účastníkmi správneho konania.

Pre posúdenie skutočnosti, či určitý podnikateľ zneužíva svoje dominantné postavenie na príslušnom relevantnom trhu je potrebné určiť relevantný trh z tovarového, časového a priestorového hľadiska, ďalej preukázať dominantné postavenie podnikateľa na vymedzenom relevantnom trhu a nakoniec sa zamerať na posúdenie, či podnikateľ svojim konaním porušil § 8 ods. 2 zákona.

Pri posudzovaní možného zneužívania dominantného postavenia na trhu úrad preto v prvom kroku definoval relevantný trh. Podľa § 3 ods. 3 zákona relevantný trh je priestorový a časový súbeh ponuky a dopytu takých tovarov, ktoré sú na uspokojenie určitých potrieb z hľadiska užívateľa zhodné alebo vzájomne zastupiteľné.

Tovarový relevantný trh úrad vymedzil ako trh dodávky tepla na vykurovanie a ohrev teplej úžitkovej vody (ďalej len „trh dodávky tepla“) a na trh dodávky pary na sterilizáciu prístrojov a zdravotníckej techniky, (ďalej len „trh dodávky pary“). Pri tovarovom vymedzení úrad vychádzal zo skutočnosti, že teplo a para sú pre potreby prevádzky NsP Galanta nezastupiteľné s akýmkoľvek iným substitútom.

Priestorovo vymedzil úrad relevantný trh ako lokálny a to územím mesta Galanta, nakoľko vychádzal zo skutočnosti, že súťažné podmienky v rámci dodávky tepla a pary podnikateľom Galantaterm spol. s r.o. sú na tomto území homogénne.

Úrad pre posúdenie vzniknutej situácie na relevantnom trhu dodávky tepla vymedzil obdobie odo dňa 22.03.2002, čiže odo dňa, kedy podnikateľ Galantaterm spol. s r.o. písomne oznámil svojmu priamemu zmluvnému partnerovi NsP Galanta, že vzhľadom na neuhradené faktúry z jeho strany, mu od 22.03.2002 odstavuje dodávku tepla pre administratívnu budovu a na relevantnom trhu dodávky pary odo dňa 24.06.2002 t.j. odo dňa kedy podnikateľ Galantaterm spol. s r.o. oznámil NsP Galanta, že vzhľadom na nehradené finančné záväzky preruší dodávky pary odo dňa 24.06.2002.

Úrad ďalej zisťoval, či podnikateľ Galantaterm spol. s r.o. má na vymedzenom relevantnom trhu dodávok tepla a dodávok pary dominantné postavenie. Podľa ustanovenia § 8 ods. 1 zákona, dominantné postavenie na relevantnom trhu má

podnikateľ alebo niekoľko podnikateľov, ktorí nie sú vystavení podstatnej súťaži alebo ktorí sa vzhľadom na svoju ekonomickú silu môžu správať nezávisle.

Po zadefinovaní relevantného trhu úrad zistil, že Galantaterm spol. s r.o. je na trhu dodávky tepla v dominantnom postavení. Na trhu dodávok pary je Galantaterm spol. s r.o. na území mesta Galanta jediným výrobcou pary a neexistovala teda iná možnosť získania dodávok pary od iného výrobcu, resp. dodávateľa pary.

Bariéry vstupu na vymedzený trh sú nasledovné:

1. Vybudovanie výrobných kapacít, ktorá produkuje teplo si vyžaduje vysoké náklady,
2. Na lokálnom trhu mesta Galanta, je len jediný výrobca pary, čím je obmedzený prístup k zdrojom,
3. Na prevádzkovanie centrálného zdroja tepla je potrebné v súlade so zákonom č.70/1998 Z.z. o energetike a o zmene zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o energetike“), licenciu od MH SR.

Vychádzajúc z uvedených zistení úrad dospel k záveru, že dominantné postavenie podnikateľa Galantaterm spol. s r.o. na relevantnom trhu dodávky tepla a pary je preukázané.

Na základe preukázaného dominantného postavenia na relevantnom trhu dodávky tepla a pary, začal úrad skúmať, či podnikateľ Galantaterm spol. s r.o. neporušil ustanovenia § 8 ods. 2 písm. a) až e) zákona, ktoré stanovujú, že zneužitím dominantného postavenia na relevantnom trhu je najmä:

- a) priame alebo nepriame vynucovanie neprímeraných obchodných podmienok,
- b) hrozba obmedzenia alebo obmedzenie výroby, odbytu alebo technického vývoja tovaru na úkor užívateľov,
- c) uplatňovanie rozdielných podmienok pri zhodnom alebo porovnateľnom plnení voči jednotlivým podnikateľom, ktorými sú alebo môžu byť títo podnikatelia znevýhodňovaní v súťaži,
- d) viazanie súhlasu s uzavretím zmluvy na podmienku, že druhá zmluvná strana prijme aj ďalšie záväzky, ktoré svojou povahou alebo podľa obchodných zvyklostí nesúvisia s predmetom týchto zmlúv,
- e) dočasné zneužívanie ekonomickej sily s cieľom vylúčiť súťaž.

V súvislosti s návrhom NsP Galanta, aby úrad rozhodnutím zakázal podnikateľovi Galantaterm spol. s r. o. zneužívanie dominantného postavenia na relevantnom trhu, ktorého sa tento dopustil podľa názoru navrhovateľa tým, že v dňoch 22.03.2002 až do 28.03.2002 prerušil dodávku teplej vody pre administratívnu budovu NsP Galanta a dodávku pary prerušil od 24.06.2002 až do 27.06.2002, úrad preveroval, či skutočne nedošlo k porušeniu § 8 zákona. Úrad na základe získaných podkladov a informácií zistil, že :

Medzi účastníkmi predmetného správneho konania je tepelné hospodárstvo realizované v reťazci výrobca – Galantaterm spol. s r.o. distribúcia – Galantaterm spol.

s r.o. a odberateľom tepla je NsP Galanta. Výrobu tepla realizuje výrobca vo vlastnom energocentre, z geotermálnych vôd. Na prenos tepla a pary distribútor využíva primárny rozvod, na ktorý je priamo napojená prípojka NsP Galanta.

NsP Galanta je podľa zákona č. 70/1998 Z.z. o energetike a o zmene zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o energetike“) v pozícii priameho odberateľa tepla. Teplo a paru nakupoval v období od 16.09.1996 do 16.09.2001 od podnikateľa Galantaterm spol. s r.o. na základe Zmluvy č. 219/96 podpísanej dňa 16.09.1996. V období od 17.09.2001 až doteraz nakupuje teplo a paru od toho istého podnikateľa ako v predchádzajúcom období (Galantaterm spol. s r.o.) na základe Zmluvy č. 5 zo dňa 17.09.2001.

Úrad s cieľom získať objektívny prehľad o predmetnom prípade, požiadal Štátnu energetickú inšpekciu (ďalej len „ŠEI“) o stanovisko. ŠEI vo svojom stanovisku konštatovala že:

1. Podnikateľ Galantaterm spol. s r.o. dodával paru nepretržite. V prípade akútnej potreby bol a je zriadený dispečing v nemocnici medzi NsP Galanta a Galantatermom spol. s r.o., ktorý zabezpečí, že do 20 minút je dodávka pary obnovená na nevyhnutnú dobu. Tento prípad nastal aj počas inkriminovanej doby odpojenia, keď 25.06.2002 od 15.00 hod. do 23.00 hod. bola dodávka pary obnovená. Dôvod odpojenia pary je neuhrádzanie mesačných faktúr zo strany NsP Galanta. Galantaterm spol. s r. o. písomne vyzval NsP Galanta, aby uhradil mesačné faktúry. čím splnil povinnosť, ktorá mu vyplýva z ustanovenia § 9 ods. 1 písm. h zákona o energetike. Písomné výzvy ani osobné jednanie nevedli k úhrade splatných faktúr zo strany NsP Galanta, preto Galantaterm spol. s r.o. prerušil dodávku pary. K tomuto kroku viedla Galantaterm spol. s r.o. tiež skutočnosť, že už nemal k dispozícii finančné prostriedky na vlastnú činnosť, ani splácanie zahraničného úveru, za ktorú ručil štát. V závere ŠEI konštatuje, že z vykonaného šetrenia vyplýva, že Galantaterm spol. s r.o. (držiteľ licencie), postupoval v súlade s ustanoveniami zákona o energetike.

2. Podnikateľ Galantaterm spol. s r.o. prerušil dodávku tepla pre administratívnu budovu NsP Galanta z dôvodu neplnenia jednej zo základných povinností NsP Galanta, t.j že aj napriek opakovaným výzvam, naďalej neuhrádzal splatné faktúry. Podľa zistenia ŠEI, Galantaterm spol. s r. o. pristúpil k prerušeniu dodávky tepla pre administratívnu budovu NsP aj s ohľadom na vhodné vonkajšie klimatické podmienky. Záverom ŠEI na základe výsledkov vykonaného šetrenia konštatuje, že Galantaterm spol. s r.o. (držiteľ licencie) si splnil povinnosti vyplývajúce preňho ako držiteľa licencie z ustanovenia § 9 ods. 1 písm. h zákona o energetike a preto postupoval plne v súlade so zákonom o energetike.

Na základe výsledkov šetrenia vykonaných úradom a záverov ŠEI, že podnikateľ Galantaterm spol. s r.o. postupoval plne v súlade so zákonom o energetike, úrad dospel k záveru, že podnikateľ Galantaterm spol. s r.o. dočasným prerušením dodávky pary a tepla pre administratívnu budovu NsP Galanta, nezneužil svoje dominantné postavenie na zadaných relevantných trhoch.

V súlade s ustanovením § 33 zákona, úrad vyzval účastníkov konania, NsP Galanta listom č. 3967-4/PMÚSR/2001 zo dňa 17.10.2002 a podnikateľa Galantaterm spol. s r.o. listom č. 3967-5/PMÚSR/2001 zo dňa 17.10.2002, aby sa ústne alebo písomne vyjadrili k predmetu konania a k výsledkom šetrenia.

Na základe úradom zistených skutočností a ústneho vyjadrenia zástupcov oboch účastníkov správneho konania, ktorí sa ústne vyjadrili, že nemajú pripomienky ani k predmetu konania ani k výsledkom šetrenia, úrad rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Podľa § 34 ods. 1 zákona č.136/2001 Z.z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 465/2002 Z.z. o skupinových výnimkách zo zákazu dohôd obmedzujúcich hospodársku súťaž a o zmene a doplnení niektorých zákonov, proti tomuto rozhodnutiu možno podať na Protimonopolný úrad Slovenskej republiky, odbor zneužívania dominantného postavenia rozklad do 15 dní odo dňa doručenia tohoto rozhodnutia. Včas podaný rozklad má podľa § 61 ods. 1 zákona č.71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) odkladný účinok.

Ing. Ladislav Szabó
riaditeľ odboru
zneužívania dominantného postavenia

Rozhodnutie sa doručí :

- 1) Nemocnica s poliklinikou Svätého Lukáša Galanta, ul. Hodská č. 373/38, 924 22 Galanta
- 2) GALANTATERM spol. s r. o. Vodárenská ul. č. 1608/1, 924 01 Galanta,

a pretože v inkriminovanom čase bol podnikateľ Galantatetrm jediným výrobcom pary a dominantným dodávateľom tepla na území mesta Galanta.

XXna základe ustanovenia § 32 ods. 1 písm. b) zákona č. 136/2001 Z.z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov správne konanie zastavuje, pretože navrhovateľ vzal návrh späť. XX

Dňa 20.03.2002 obdržal úrad list č.1368/2002 od podnikateľa BDS v ktorom tento dáva úradu na vedomie, že vzhľadom na ďalší vývoj v zásobovaní teplom na území mesta Snina berie svoj návrh na začatie konania v plnom rozsahu späť.

XXXXX

V súlade s ustanovením § 33 zákona, úrad vyzval účastníkov konania, podnikateľa BDS listom č. 1390/PMÚSR/2001 zo dňa 25.03.2002 a podnikateľa Vihorlat listom č. 1390-1/PMÚSR/2001 zo dňa 25.03.2002, aby sa ústne alebo písomne vyjadrili k predmetu konania a k výsledkom šetrenia.

Vzhľadom na vyššie uvedenú skutočnosť úrad rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti úrad rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Podľa ustanovenia § 34 ods. 1 zákona č.136/2001 Z.z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, proti rozhodnutiu vydanému v konaní na prvom stupni možno podať na Protimonopolný úrad Slovenskej republiky, II. výkonný odbor rozklad do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia. Včas podaný rozklad má odkladný účinok.

Ďalej úrad z podkladov zistil, že i napriek znalostí o pretrvávajúcich finančných problémoch v obchodných vzťahoch medzi výrobcou a distribútorom tepla a hrozieb na prerušenie dodávok tepla zo strany jeho výrobcu, mesto Snina vypovedalo nájomnú zmluvu o nájme tepelného hospodárstva Snina až 31.05.2001 s trojmesačnou výpovednou lehotou a plynúť začala prvým dňom nasledujúceho mesiaca po doručení písomnej výpovede, t.j. od 01.09.2001 v meste Snina od tohoto dátumu nemalo distribútora tepla. Mesto Snina uzavrelo Zmluvu o nájme tepelného hospodárstva mesta Snina (ďalej len „Zmluva o prenájme“) 06.09.2001 s podnikateľom Vihorlat.

Na základe uvedených zistení úrad konštatuje, že podnikateľ Vihorlat neporušil zákon.

XX Podnikateľ Vihorlat a.s. bol od 30.10.2000 v konkurze, na základe čoho mu podľa § 8 ods. 1 písm. c) zákona o energetike zanikla licencia č. 2000 ET 0209 na podnikanie v energetických odvetviach. MH SR písomne zaviazalo podnikateľa Vihorlat a.s., aby naďalej pokračoval v prevádzkovaní centrálného zdroja tepla tak, aby prerušením alebo obmedzením dodávok tepla nebola ohrozená výroba v podniku samotnom a zároveň aby nebolo prerušené zásobovanie mesta Snina teplom. Súčasne na základe výzvy MH SR požiadal podnikateľ Vihorlat a.s. o udelenie licencie a naďalej jednal ako držiteľ licencie. Podnikateľ Vihorlat a.s. súč. v pozícii výrobcu tepla, dodával teplo na vykurovanie a ohrev TÚV distribútorovi Sukmont s.r.o. v období 01.08.1995 do 31.07.2000 na základe Zmluvy o dodávke tepla podpísanej dňa 31.07.1995. Od 22.09.2000 sa dodávka tepla na vykurovanie a ohrev TÚV medzi podnikateľmi Vihorlat a.s. a Sukmont s.r.o. uskutočňovala na základe Zmluvy o dodávke tepla č. 7/2000. Táto dodávka bola prerušená dňa 03.09.2001. Prerušeniu dodávky tepla zo strany podnikateľa Vihorlat a.s. predchádzal list zo dňa 31.08.2001, v ktorom tento oznamuje podnikateľovi Sukmont s.r.o., že vzhľadom na skutočnosť, že k 31.08.2001 záväzok Sukmontu s.r.o. voči Vihorlatu a.s. predstavuje čiastku 47,609 tis. Sk dňom 03.09.2001 odstavuje dodávku tepla pre vykurovanie a ohrev TÚV pre podnikateľa Sukmont s.r.o.. Tento list bol postúpený na vedomie aj Ing. Miľovčíkovi – primátorovi mesta a Ing. Husťákovi – prednostovi Okresného úradu. S touto skutočnosťou formou plagátu „Oznam o odstávke tepla na vykurovanie a ohrev TÚV“, ktorý umiestnili na bytových domoch, ktoré boli vo vlastníctve a správe BDS, oboznámil podnikateľ Vihorlata.s. aj obyvateľov príslušných bytových domov.